

PERSBERICHT

Damme, 25 mei 2021

INRICHTING EERSTE VLAAMSE WATERDOORLAATBARE WEG IN STAD DAMME

Primeur: eerste vlaamse waterdoorlaatbare weg aangelegd in stad Damme

Om de bevoorradingzekerheid elektriciteit van de regio Brugge in de toekomst te blijven garanderen, dienen de bestaande ondergrondse elektriciteitskabels in stad Damme door Elia te worden vernieuwd. Tegelijkertijd werd door Farys een gescheiden riolering geplaatst. Dit maakte dat de weg volledig moest worden heringericht van fundering tot wegdek.

Stad Damme wou van de gelegenheid gebruik maken om – **in lijn met haar principes van duurzame en klimaatresistente inrichting van het openbaar domein** – samen met ELIA **in te zetten op een uniek duurzaam synergieproject tussen beide initiatiefnemers en voor het eerst in Vlaanderen een waterbalans weg in te richten.**

Avalon Landscape + Engineering is in het kader van de opdracht als ontwerper voor deze realisatie aangesteld en zocht samen met Stad Damme, Elia, Farys en APK Group naar een optimale herstellwijze van infrastructuur. **Het is een uniek project in Vlaanderen geworden.**

Omgeving is bepalend voor de methodiek (en niet omgekeerd)

De werken moeten worden uitgevoerd in de **Vossenbergh en de Rijkeveldestraat** in Sijsele. Deze wegen, omgeven door statige beuken, vormen de toegangspoort tot het natuurdomein Rijkevelde. Tot dit 180 ha grote domein, gelegen op de grens tussen Damme, Brugge en Beernem, behoren naast het bos en het natuurdomein Schobbenjak, ook het voormalige militair domein en het kasteel Rijkevelde. Daarbij komt dat de Vossenbergh de verbinding is voor fietsers, verkeer en bewoners tussen de Maalse steenweg en het kruispunt met de Rijkeveldestraat.

In deze **bosrijke omgeving** ingrijpende werken uitvoeren is geen sinecure. Het doel was maximaal in te zetten op natuur en omgeving en daarom is nauwlettend voorbereid, met vooral oog voor duurzaamheid en samenwerking.

Waar normaal het uitgangspunt is, om de weginfrastructuur te herstellen in de originele staat, werd nu gekozen om deze investering te gebruiken voor de realisatie van **een lokale waterdoorlatende weg**. En dit op basis van **een synergie samenwerking** dus tussen ELIA, Farys en Stad Damme waarbij **alle facetten in één** beweging zouden worden aangepakt.

In opdracht van Stad Damme heeft Farys een **ontkoppeling voorzien van de riolering**. Hierbij wordt het vuil water afgevoerd met een **rioleringleiding onder druk naar het zuiveringstation in Brugge**. Het **propere hemelwater** van de privewoningen krijgt nu de kans te **infiltreren in de ondergrond** via het bestaande grachtenstelsel. Het regenwater die op de nieuwe verharding komt kan nu gewoon **doorheen de verharding** om zo in de ondergrond te infiltreren via de aangepaste fundering. **Door deze totaal aanpak wordt dit een water balans weg, een uniek project in Vlaanderen.**

Visie, gericht op lange termijn én in dialoog

In kader van hun opdracht werd **Avalon Landscape + Engineering** door ELIA aangesteld als **ontwerper** voor deze realisatie. Dit in aanvulling van hun opdracht voor het begeleiden van het landschappelijk herstel boven de kabelwerken. Dit hield in dat samen met de bouwheer èn in dialoog met alle actoren, gezocht werd naar een **optimale inrichtingswijze van infrastructuur en omgeving na de kabelwerken**.

Bij de uitvoering van deze opdracht door ELIA, stonden een **open dialoog** met de wegbeheerder (in dit geval Stad Damme), duurzaamheidsprincipes, veiligheid van omgeving, gebruikers en bewoners en een toekomstgericht ontwerp principes centraal.

Bewoners en bomen zijn baas

Het was de betrachtning om de **impact van deze werken** voor de bewoners en de omgeving **tot een minimum** te beperken. Ook werden voldoende financiële middelen door de betrokken partijen ter beschikking gesteld om deze synergie realisatie optimaal te starten. Er werd een **overlegplatform** opgericht om alle betrokken actoren bij het uitvoeringstraject te verenigen. Het was een degelijk en gedragen voorbereidend traject, dat de uitvoering en de voorafgaande studies absoluut ten goede kwam. Zo zijn de onderzoeken en de technische verslagen over grondverzet, archeologie, topografie, geologie en bemaling in synergie uitgevoerd en gedeeld met elkaar.

Een van de gezamenlijke conclusies die hier naar voor kwam, was dat een **verlaging van de grondwaterstand niet wenselijk** was. Door de timing van de werken in het voorjaar zou de negatieve impact op de volwassen bomen en het nabijgelegen bos- en natuurgebied aanzienlijk zijn.

Daarom werd gekozen om het droogweerafvoersysteem uit te voeren in een persleiding in parallel met de kabelsleuf gerealiseerd voor de kabelwerken van ELIA. Zo kon de uitvoering beduidend boven de bestaande grondwaterspiegel van 1.50 m en onder maaiveld worden gerealiseerd en **werden alle werken uitgevoerd zonder grondwaterstand verlaging**.

Hiermee werd ineens ook de mogelijke schade aan de wortels van de volwassen bomen, langs de beide straten, vermeden.

Om de realisatie van de werken optimaal te **stroomlijnen** beslisten ELIA en Farys deze aan te besteden aan een en **dezelfde aannemer APK**. De keuze om samen te werken met APK, na aanbesteding van de werken, werd genomen vanuit een kwaliteitskader in aanvulling van het financieel technisch kader. APK toonde duidelijk aan dat het zowel beschikt over de nodige expertise voor de realisatie van de technische uitvoering als over de expertise voor het realiseren van de waterbalans infrastructuur zoals voorzien in het ontwerp.

Waterdoorlatende weg – circulaire economie

Normaal gezien wordt bij dergelijke opdrachten steeds uitgegaan van het herstellen van de weg in de oorspronkelijke staat. Dat zou willen zeggen voor deze opdracht dat er men aanvankelijk gebruik zou maken van o.a. platenbeton met gepaste fundering.

Men koos – geheel volgens de **duurzaamheidsprincipes** – voor **een totaal andere aanpak**.

Het bleek zelfs dat de kosten van een waterdoorlaatbare weg in vergelijking met een traditionele uitvoering **geen nominale hogere kost** met zich mee bracht, zelfs inclusief een fundering aangepast voor infiltratie en buffering van het hemelwater.

Voor het ondergrondse deel werden tijdens de kabel werkzaamheden van ELIA een ontkoppeling gerealiseerd van de woningen door Farys langsheen de Rijckeveldestraat. Aangezien deze wegen opengebrouwen werden en hier nog geen afvalwaterriolerings lag, heeft Farys van het moment gebruik gemaakt om de woningen in de toekomst aan te sluiten op het openbare rioleringsnetwerk.

In synergie met de werken van Elia werd een **drukriolering** voorzien voor het afvalwater en wordt de regenwaterafvoer (RWA) aangesloten op het nabijgelegen grachtensysteem. Hierbij kan het hemelwater daar nu infiltreren in de ondergrond, zonder de droogweerafvoer (DWA) te verdunnen. Deze laatste wordt door het aangelegde drukrioleringssysteem afgevoerd naar het openbare rioolstelsel van de Zwinstraat en uiteindelijk naar de waterzuiveringsinstallatie (van Brugge) voor behandeling geleid, zodat het zuiver in de omgeving beland. Deze ingrepen betekenen **erorme milieuwinsten voor mens en omgeving**.

Om de impact op de oppervlakkige wortels van de naast groeiende beuken te minimaliseren werd ook gekozen om niet meer uitbraak te doen dan noodzakelijk van de bestaande funderingen en onderfunderingen. Als verharding werd gekozen voor een waterpasserende betonstraatsteen met een open voeg.

Dit alles met het doel om het hemelwater die op de verharding komt zo snel mogelijk doorheen de bestrating laag te leiden naar het funderingspakket waar deze gebufferd wordt en kan infiltreren in de ondergrond. Deze fundering wordt tevens uitgevoerd in **materiaal volledig afkomstig uit recyclage** van opgebroken verhardingen binnen het project. Aangezien dit gaat over een niet gebonden materiaal zal dit bij een volgende herinrichting in de toekomst volledig herbruikbaar zijn.

Onthaasten en duurzaamheid

De ganse aanpak komt enorm ten goede aan de bomen en creëren ongetwijfeld een nog betere leefomgeving. Het is een **uniek project in Vlaanderen in duurzame en klimaat resistente inrichting** van openbaar domein geworden en het draagt bij tot de beleidslijn van stad Damme: 'Damme geeft tijd'. Stad Damme wil blijvend inzetten op **onthaasten en duurzaamheid**. Daarom zal dit project verder aangegrepen worden om soortelijke projecten te realiseren op parkings, opritten en landbouwwegen.

Videobeelden en foto's - via <https://www.zalm.biz/referenties/avalon/> vindt u alle informatie, rechtenvrij, mits bronvermelding voor de video's van www.avalonl-e.be

Avalon Landscape + Engineering – Philippe Vermeulen - www.avalonl-e.be -
Stad Damme – Eva Gheselle - eva.gheselle@damme.be – 0470 99 26 97
Elia – Pieter Verlaak - pieter.verlaak@elia.be - 0472 76 30 80
Farys – Jan Bruyneel - Jan.Bruyneel@farys.be - 0476 76 31 20
APK Group – Christophe Verbrugghe - Christophe.Verbrugghe@apk.be – 0496 56 20 32
Pers via Zalm.biz – Yannic Demeyer – yannic.demeyer@zalm.biz – 0497 480 657